

pieni on
suurin

Materiaalia mikkelinpäivän valmisteluun

SISÄLLYS

Siipi siuh, siuh, siuh . . .	3
JUHLAAN VALMISTAUTUMINEN	4
Aikaa viestinnän suunnitteluun	5
Näin tehdään lapsiystävällinen messu	7
Jumalanpalveluksen rakentaminen ja suunnittelu	8
Juhlamusiikkia messuun ja muualle	10
Muita toimintavinkkejä	15
Päiväkerhosta messuun: enkelit liihottavat kerhossa ja pihalla	19
Päätäjät kohtaamaan ja kuulemaan lapsia	20
Lapsen oikeuksien enkelimobiili	22
MIKKELINPÄIVÄN PERHEMESSU	24
JUHLAT KIRKOLLA	29
Kirkkokarkkikioski	29
Touhua päiväkerhon 70-vuotisjuhlaan	29
Kaurapuurokirkko	29
ENKELIPOHJA	30

SIIPi SIUH, SIUH, SIUH...

Enkelin siipien huiske ja havina kutsuu meitä mikkelinpäivän teemoihin lasten ja perheiden kanssa. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry (SLK) haluaa olla mukana mikkelinpäivän vietossa seurakunnassasi 4.10.2015. Tehdään mikkelinpäivästä juhla, joka kokoaa yhteen eri-ikäiset seurakuntalaiset ja antaa tilaa toimia, nauraa, hiljentyä, liikkua ja kiittää!

Tämä vihkonen tarjoaa Sinulle ja työtovereillesi välineitä toteuttaa mikkelinpäivän perhemessu. Mitä lapsi näkee, haistaa ja tuntee tullessaan kirkkoon? Mihin kirkko lasta kutsuu? Mikkelinpäivän messu on suunniteltu lapset, perheet ja heidän osallisuutensa vahvasti mielessä pitäen.

Tänä vuonna messu yhdistetään pyhäpäivän viettoon kirkolla sekä päiväkerhon juhlavuoteen, jota voi viettää tämän materiaalin tuella monella muullakin tavalla – vaikkapa luomalla yhteyksiä lasten ja seurakunnan luottamushenkilöiden välille.

Virikemateriaalia rytmittävät Kirkkomuskari 2 -kirjan (Lasten Keskus 2015) tuoreet laulut ja lorut sekä monet toiminnalliset ideat.

Yhdessä ja ilolla kohti enkelien sunnuntaita!

Anita Ahtiainen, Kaisa Aitlahti ja Mari Torri-Tuominen

Piirros: Varpu Savola

JUHLAAN VALMISTAUTUMINEN

Aikaa viestinnän suunnitteluun

Viestinnän onnistumista ei arvioida pelkästään osallistujamääriä laskemalla. Tärkeintä on herättää ajatuksia. Pieni on suurin -teksti on tiivistys mikkelinpäivän evankeliumista.

Viestinnän tärkeät kysymykset ovat mitä, kenelle, milloin, missä, miten ja kuka.

Mitä?

Viestinnän pohjaksi on viisautta aluksi kiteyttää ne asiat, joita tapahtumalla halutaan edistää. Tämän mikkelinpäivän materiaalin lähtökohtina ovat lapsen arvostuksen, hyvänä pitämisen ja lapsen puolesta taistelemisen tärkeys, luottamus siihen, että aikuisten ja lasten yhdessä viettämä aika on kaikille hyväksi sekä usko siihen, että lapset ovat Jumalan erityinen silmäterä.

Kenelle?

Materiaalin tavoitteena on tarjota työntekijöille lähtölaukaus jo perinteeksi muodostuneen lasten ja enkelien päivän tapahtumien suunnitteluun ja helpottaa näin työkiireitä.

Teidän tehtävänne on miettiä, ketkä kaikki seurakunnassanne voivat saada jotakin hyvää elämäänsä mikkelinpäivän sanomasta ja tapahtumista, joita aiotte järjestää. Kohderyhmän tunteminen helpottaa viestinnän suunnittelua. Lapsille, nuorille, vanhemmille, isovanhemmille, muille aikuisille, kuten työyhteisölle ja luottamushenkilöille, kannattaa kullekin miettiä omat viestit. Eri ihmisiä kiinnostavat erilaiset asiat, ja he käyttävät erilaista kieltä ja eri viestimiä.

Milloin?

Seurakunnassa ensimmäiset viestit mikkelinpäivästä suuntautuvat työyhteisölle ja niille seurakuntalaisille, joita kutsutaan valmistelemaan tapahtumia. Tällä porukalla annetaan tehtäväksi muille menevien viestien aikatauluttaminen sekä kanavien ja sisältöjen miettiminen.

Missä? Miten?

Pienelle päiväkerholaiselle ja pyhäkoululaiselle viestin voi rakentaa tehtäväksi, isovanhemmat tavoittaa seurakuntalehden kautta, vanhemmille ehkä tekstiviestillä. Vaihtoehtoja on monia. Tärkeintä on tietää, mitä viestimiä ihmiset, joita haluatte tavoittaa, seuraavat.

Mikkelinpäivän viestintä on parhaimmillaan osa suurempaa kohtaamisten kokonaisuutta. Esimerkiksi Nokialla eskarilainen saa halutessaan seurakunnan lahjana Lasten Pyhäkoulun vuosikerran. Lehden tilan-neille lähetetään vuoden mittaan erityiskutsuja osallistua seurakunnan varhaiskasvatuksen tapahtumiin ja perhemessuihin.

Kuka?

Suunnitelmien toteutumisesta tulee kantaa vastuuta. Kirjatkaa kaikkien helposti löytämään paikkaan, kuka on vastuussa mistäkin viestistä.

pieni on suurin

Mikkelinpäivää varten on tänä vuonna tehty oma logo, joka liittyy päiväkerhon juhluvuoden ilmeeseen ja teemaan Pieni on suurin. Logo ja muuta viestinnällistä materiaali löytyy SLK:n verkkosivuilta osoitteesta www.evl-slk.fi.

Olisi kiva antaa lahja...

Moni seurakunta antaa lapsille jonkin pienen lahjan mikkelinpäivän yhteydessä. Hyvä lahja innostaa lasta ja vanhempia juttelemaan ja tekemään yhdessä hyviä asioita.

Lahjan voi lähettää kotiin kutsun mukana. Huomaa, että itse kutsunkin on tärkeä olla niin houkutteleva, että se tulee luetuksi ja halutaan mahdollisesti jopa säilyttää. Toki lahjan voi antaa myös tapahtuman yhteydessä.

Lahjoissa ajatus on tärkein. Niitä voidaan vaikkapa valmistaa seurakunnan eri ryhmissä; luottamushenkilön on mukava saada päiväkerholaisen tekemä enkeli ja päinvastoin.

Lahjojen hankinnassa on tärkeää ajatellaan sekä ekologista ja yhteisöllistä vastuuta. Ostamalla kotimaisia lahjoja, kuten Lasten Pyhäkoulu -lehteä, tuetaan suomalaista työtä ja varhaiskasvatuksen kehittämistä. Jos tavaraa ostetaan maailmalta, kannattaa miettiä, mitä ja keitä käytetyt rahat todella tukevat.

Näin tehdään lapsiystävällinen messu

Seurakunnan kuuluu olla sukupolvien kohtaamispaikka. Messua pitää siis valmistaa niin, että eri sukupolvet kokevat siellä kotoisuutta. Kaikkien jumalanpalvelusten, ei ainoastaan perhemessujen, on tärkeää olla lapsiystävällisiä. Lasten tarpeet ja vahvuudet huomioiva jumalanpalvelusyhteisö tiedostaa seuraavat asiat:

- * Lapsi odottaa hyvää. Hän haastaa aikuisen luopumaan kyynisyydestään ja luottamaan. Aikuisen on myös oltava lapsen luottamuksen arvoinen.
- * Lapsi katsoo kaikkea ensimmäistä kertaa, siksi jumalanpalveluksen on oltava selkeä ja siinä on oltava tilaa asioihin ja ihmisiin tutustumiselle.
- * Lapselle vuorovaikutus on tärkeää. Merkityksellinen jumalanpalvelus ei ole kaukaa seurattava esitys vaan siellä tulee henkilökohtaisesti huomatuksi. Oman nimen kuuleminen on tärkeää.
- * Lapsi omaksuu asioita moniaistisesti. Sanattomat viestit ovat sanoja tärkeämpiä. Paitsi kuultavaa ja nähtävää tarvitaan myös tuoksua, makuja, lämpöä, kosketusta ja liikettä.
- * Lapsi tutkii ja liikkuu. Häntä ei kannata pakottaa istumaan paikoillaan. Läheiset aikuiset voivat opastaa toimimaan niin, ettei muita häiritä. Pysähtymisen nautinto opitaan parhaiten mallista. Liikkuminen mahdollista tutkimisen ja tutuksi tulemisen, yhteyden syntymisen. Lapsille kannattaa aina olla tarjolla ”oikeita töitä” messun avustajina.
- * Lapsi tuo messuun iloa, jos hän saa olla oma itsensä. Messussa saa hymyillä, nauraa, kikattaa. Evankeliumi on iloa.
- * Lapsi tarvitsee aikaa. Lapsiystävällisessä messussa käytetään vain todella tärkeitä sanoja ja niiden miettimiseen jää aikaa.
- * Lapsi kasvaa vain turvan ja läheisyyden ilmapiirissä. Hoivaamisen ja empatian pitää olla messussa näkyvää ja tuntuva.
- * Lapsi tarvitsee kokemuksen siitä, että hengellisyyteen kuuluu kaikenlaisten tunteiden käsittely. Enkelitkin ovat sekä suojelijoita että taistelijoita.
- * Siinä missä höyhenen kevyt kosketus riittää lapselle, aikuinen tarvitsee työtänsä. Messuun voi rakentaa kerroksia lapsille ja aikuisille. Aikuiset osaavat lukea rivien välistä ja tarvittaessa vaikka paperilta.

Todella lapsiystävällistä jumalanpalveluselämää syntyy, kun työntekijät satsaavat lasten mielipiteiden kuuntelemiseen ja havainnointiin. Lapset itse ilmaisevat, mitä lapsiystävällisyys todella on.

Yhden aikuisen kannattaa keskittyä messussa vain katsomaan ja kuuntelemaan lapsia. Milloin lapset vaikuttavat olevan todella läsnä? Millaiset asiat kiinnittävät heidän huomionsa? Mitä lapset tekevät?

Monesti aikuiset keskustelevat, minkä pituinen on hyvä perhemessu. Vastaus löytyy vain havainnoinnilla. Jos lapset pääsevät innostavaan leikin tilaan, ajan kulumista ei huomaakaan. Toisaalta minuutti voi olla liikaa, jos lapsi pelkää jotakin tai aikuiset puhuvat hänelle merkityksettömiksi jääviä asioita.

Jumalanpalveluksen rakentaminen ja suunnittelu

Mikkelinpäivän suunnittelu sijoittuu seurakunnan normaalin suunnittelurakenteen sisään. Syksyn alkuun sijoittuvan koko perheen juhlan valmistelu kannattaa aloittaa jo keväällä.

1. Kootkaa ryhmä, joka vastaa messun ja siihen liittyvien toimintojen kokonaisuudesta. Mukaan tarvitaan ainakin liturgi ja kanttori, mielellään myös perhetyönohjaaja ja tiedottaja, työntekijäresurssien mukaan.
2. Sopikaa aikataulusta ja eri osa-alueiden vastuuhenkilöistä – jotka voivat olla sekä seurakuntalaisia että työntekijöitä.
3. Messua voi suunnitella erityisissä jumalanpalvelusryhmissä, viikkotoiminnan ryhmissä tai alueen kohtaamispaikoille järjestetyissä tapaamisissa (leikkipuistot, kahvilat, pubit, työpaikat).
4. Vastuuryhmä päättää, mikä on tänä vuonna mikkelinpäivän vieton ydin. Mihin halutaan erityisesti satsata? Tämä materiaali tarjoaa useita polun päitä.
5. Päätäkää, mitä valmistellaan eri tahojen kanssa yhdessä: työstetäänkö tekstiä ja teemaa saarnan pohjaksi; harjoitellaanko musiikkia tai muita messussa toteutettavia asioita; tehdäänkö mainoksia; valmistellaanko juhlaa tai muuta tapahtumaa? Messun valmistaminen on itsessään hengellistä harjoittelua, sitä ei siis kannata jättää vain parin työntekijän harteille. Jos suunnittelu on osa säännöllistä toimintaa, työtaakka ei lisääny. Tämän materiaalin toimintaideat sopivat hyvin suunnittelutapaamisten virikkeeksi.
6. Varmistakaa, että tieto kulkee kaikkien messun suunnitteluun ja valmisteluun osallistuvien välillä. Hyviä välineitä ovat vaikkapa Facebook-ryhmä tai Google-dokumentti, johon itse kukin voi kirjoittaa suunnitelmistaan. Näin kaikille muodostuu kuva kokonaisuudesta ja työn edistymisestä.
7. Liturgi huolehtii messun kokonaisuuden toteutuksesta niin, että kaikkien vastuunkantajien on mielekästä tehdä työtä.

Tehtävien jako messussa

Messun kaikki osat on mahdollista toteuttaa yhdessä lasten tai muiden seurakuntalaisten kanssa. Seuraavassa listaus eri vastuutehtävien ensisijaisesta jakamisesta.

Eri-ikäiset seurakuntalaiset

- * Vastaaottaa tulijat.
- * Toivottaa tervetulleeksi messun alussa. Tarjoaa ehkä tapaamismahdollisuutta messun jälkeen: "Kerron mielelläni, miten monella tavalla voit osallistua seurakunnan toimintaan."
- * Juontaa messun.
- * Toimii esilaulajana ja lukijana Kyrie-litaniassa, kunniassa ja ylistyksessä.
- * Lukee lukukappaleet.
- * Valmistelee ja toteuttaa saarnan yhdessä papin kanssa.
- * Valmistaa ja toteuttaa yhteisen esirukouksen.

- * Osallistuu musiikin toteuttamiseen.
- * Koristelee kirkon.
- * Kokoa kolehdin.
- * Leipoo ehtoollisleivän ja kattaa -pöydän.
- * Avustaa ehtoollisen jaossa saatuaan siihen asianmukaisen luvan.

Diakoni

- * Johtaa Kyrie-litanian ja yhteisen esirukouksen.
- * Lukee evankeliumin.
- * Kehottaa rauhan toivottamiseen.
- * Lausuu lähettämiskehotuksen.

Kanttori

- * Johtaa jumalanpalveluksen musiikkia ja vastata sen toteutuksesta.

Avustava pappi

- * Johtaa yhteiseen rikkiin.
- * Jakaa ehtoollisen.

Liturgi

- * Johtaa jumalanpalvelusta ja vastaa sen kokonaisuudesta; liturgin vastuulla ovat myös alkusiunaus, johdantosanat, päivänrukous, evankeliumin lukeminen, saarna, ehtoollisrukous, Isä meidän -rukouksen johtaminen, Herran rauha, ehtoollisen jakaminen, kiitosrukous ja siunaus.

Tehtäväkiska

Seurakunnissa on käytössä myös perhemessumalleja, joissa pyhäkoulu ja messu on yhdistetty. Tästä esimerkkinä vantaalainen vekarakirkko, jossa seurakuntalaisten osallistaminen avustustehtäviin on yhdistetty messuun. Erillisiä tapaamisia ei tarvita.

Vekarakirkossa aukeaa 30–15 minuuttia ennen messua tehtäväkiska, josta kirkkoon tulevat voivat käydä valitsemassa haluamansa tehtävän. Tehtävät vaihtelevat messun suunnittelun ja toteutuksen mukaan. Jumalanpalveluksen toimittajat joutuvat tietysti varautumaan siihen, että mikä tahansa tehtävä voi jäädä täyttämättä. Jos tehtävä on välttämätön, siihen on etukäteen sovittava varalle joku aikuinen, joka luovuttaa tehtävänsä lapselle ja myös opastaa lasta tehtävän toteuttamisessa.

Tehtäväkiska saa olla hauska oikean kioskin näköinen. Se voi toimia samalla myös kirkkokarkkioskina.

Tässä tehtäväkiskaehdotus liittyen tämän materiaalin messutoteutukseen:

2 henkilöä jakamaan laulukirjoja

1 henkilö jakamaan mahdollisesti käytettäviä höyheniä

- 1 henkilö jakamaan mahdollisesti käytettäviä soittimia
- 1 henkilö jakamaan enkeliaskartelutarvikkeita
- 1 henkilö soittamaan kirkonkelloja
- 1 henkilö kantamaan ristiä
- 1 henkilö kantamaan kynttilää
- 1 henkilö, joka auttaa alkusiunauksessa (Enkelinsiipi-loru ja -leikki)
- 1 henkilöä toteuttamaan johdantopuheen leikkiä
- 1 henkilö laulamaan kunnia
- 2 henkilöä lukemaan Raamattua
- 2 henkilöä hoitamaan esirukouspöytää, kokoamaan ja lukemaan esirukousta
- 1 kattamaan ehtoollispöytää
- useita henkilöitä kantamaan kolehtia
- 1 henkilö avustamaan loppusiunauksessa/lähettämisessä.

Juhlamusiikkia messuun ja muualle

Musiikkitarjonta on tässä materiaalissa uusinta uutta!

Mukana olevat laulut ovat osin hyvinkin herkkiä, liikkuvia, heijaittavia, suorastaan höyhenen kevyitä. Vastapainoa voi hakea muiden laulujen reippailla tempoilla tai reippaalla puhekuorolla.

Mikkelinpäivän teemoihin sopii hyvin ”voimakas” musiikki: vahva volyymiltaan tai tuhti sanoiltaan. Toisaalta on hyvä muistaa, että pienet korvat ovat herkkiä koville äänille ja että kolmijakoinen heijaus vie mukavaan tunnelmaan ja kokonaisvaltaiseen vuorovaikutukseen.

Musiikin valmisteluun erilaiset lapsiryhmät tuovat lennokkuutta, vuorovaikutusta, iloa ja eloa. Kutsu mukaan vaikkapa perhekerhot tai iltapäiväkerhoryhmä.

Laulut (nuotteja sivuilla 12–14)

* **Pieni suurinta on!** Säv. & san. Jukka Salminen

Päiväkerhon juhlalaulu kertoo siitä, miltä tuntuu tulla kerhoon ja olla siellä. Pieni suurinta on on Jukka Salmisen lahja päiväkerholaisille.

Kaikulauluun ja taputuksiin on helppo lähteä mukaan. Leikkiohjeet sekä musiikkivideo löytyvät osoitteesta www.pienionsuurin.fi.

* **Höyhenen kevyt.** Säv. & san. Heli Vapaakallio

(Kirkkomuskari 2, Lasten Keskus; ilmestyy syyskuussa 2015).

Höyhenen kevyt on musiikillisestikin kirkkaan harsoisen kevyt. Toisaalta sanat päättyvät ”Luojaansa voimaa kantaa”.

Toteutusvaihtoehtoja:

* Laulajille/seurakunnalle jaetaan höyhen. Höyhenkäsi lähtee liikkeelle laulun mukaan ylös ja alas, koskettaen poskea, kättä jne.

* Vauvakerhon/-muskarin tanssi. Jos ryhmä on mukana jumalanpalveluksessa, voi muu seurakunta laulaa ja katsella.

* Päiväkerhoryhmä tutustuu lauluun piirissä. Yhdellä osallistujista on sifonkihuivi, ja hän saa kulkea piirissä olijoiden selkäpuolella ja koskea huivilla muita.

* Triangelit ja rumpu: laulussa soitetaan molempia. Kohdassa ”Höyhenen kevyt on enkelin siipi” soittavat triangelin soittajat. Seuraavassa säkeessä ”Hän maailman lapsia hoitaa” soittavat rummun soittajat. Ja taas ”höyhenen keveässä” triangelit ja loppusäkeessä rummut.

* **Siunaava käsi.** Säv. Eeva-Maria Nyyssönen, san. Anna-Mari Kaskinen

(Kirkkomuskari 2, Lasten Keskus; ilmestyy syyskuussa 2015).

* Heijaus- ja paijauslaulu. Kerhotilanteissa voi käyttää isoja kankaita, joiden sisällä lapsi saa olla aikuisten heijatussa. Leikkivarjo tai hallaharso voi olla myös ”siunaava käsi”: lapset makoilevat lattialla, aikuiset/osa lapsista heiluttelee kangasta.

* **Pikkuenkelin laulu.** Säv. & san. Tiina Aihos-Määttä

(Kirkkomuskari 2, Lasten Keskus; ilmestyy syyskuussa 2015).

Toteutusvaihtoehtoja:

* Laulun kanssa liikkuen voi harjoitella pysähtymistä ja kulkemista. Ensimmäinen *En-ke-li*-sana harpotaan hitaasti tavujen mukaisesti: kolme harppausta tai hidastettua askelta tai kolme isoa hyppyä. Sen jälkeen kipitetään ja liidellään ympäriinsä, kunnes kohdassa *sinulle ja minulle* etsitään pari, jonka kanssa halataan ja pysähdytään. Vaihtoehtoisesti kipitys-kohdassa voi myös hyppiä.

* Ollaan kyykyssä maassa. *En-ke-li*-sanalla noustaan tavujen mukaan isommaksi ja isommaksi. Loppuosa laulusta heilutetaan käsiä, kunnes *sinulle*-kohdassa lasketaan kädet alas ja *minulle*-kohdassa halataan itseä.

* Enkeli-sana voidaan olla myös ihan paikallaan ja loppuosa laulusta liikkeessä. Laulu toistetaan, ja taas ollaan hetki paikoillaan ja päästään sitten liikkeelle.

* Lapset ovat taitavia keksimään itse kivoja liikkeitä!

* Laulu sopii myös vaikkapa lapsikuoron äänenavauslauluksi.

* **Ihmeellinen syli.** Säv. Pekka Simojoki, san. Anna-Mari Kaskinen

* Hyvä esirukouslaulu. Julkaistu aiemmin Lauluvintti-materiaalissa.

Messun alkumusiikista

Psalmivuorolaulun 760 voi yhdistää Pikkuenkelin lauluun. Liturgi voi aloittaa jumalanpalveluksen psalmivuorolaululla. Kun se on ohi, urkuri muuttaa kolmijakoisen säestyksen tasajakoiseksi ja kirkkosalin ulkopuolella tai eripuolella kirkkosalia olevat lapsikuorolaiset ponnahtavat pystyyn *En-ke-li*-sanalla ja juoksevat, kiitävät ja liitävät läpi kirkkokansan omille paikoilleen. Laulua voi myös toistaa, heti ei tarvitse ehtiä omalle paikalle.

Pikkuenkelin alun voi ottaa myös omana, itsenäisenä lauluna.

Messun psalmista

Psalmin voi toteuttaa liikkeillä ja kaiutettuna. Sen voi tehdä myös laulettuna: kertosäkeenä virren 137 ensimmäisestä säikeistä "Me saamme laulaa ilolla. On enkeleitä suojana myös tänään matkallamme." Psalmikaavana jokin tähän virren melodiaan sopiva.

Messun kolminaisuuslauluista

Laula leiki Lasten virsi -virikemateriaalissa (Lasten Keskus) on myös paljon nuotteja. Ylistäkäämme Luo-jaamme -lauluun löytyy kolmiääninen sovitus! Muutenkin kannattaa katsoa virikemateriaali läpi.

Siunaava käsi

Eeva-Maria Nyyssönen

1. Ol-koon yl - lä - si siu-naa - va kä - si, ra - kas
lap-sem-me pik - kui - nen. Ol-koon ys - tä - vä vie - rel -
lä - si si - nun mat-kaa - si suo - jel - len.

2. Saakoon enkeli tietäsi johtaa
halki valon ja pimeään.
Mikä tahansa matkalla kohtaa,
aina sinua kantaa hän.

Anna-Mari Kaskinen

Välike

hyrällen

Höyhenen kevyt

Heli Vapaakallio

Musical score for 'Höyhenen kevyt' in 3/4 time, key of B-flat major. The score consists of four staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Höy - he - nen ke - vylt on en - ke - lin sii - pi. Hän maa - il - man lap - si - a hoi - taa. Höy - he - nen ke - vylt on en - ke - lin sii - pi. Hän Luo - jan - sa voi - maa_ kan - taa.

F C/E Dm C
Höy - he - nen ke - vylt on en - ke - lin sii - pi. Hän

Bb Gm C C7
maa - il - man lap - si - a hoi - taa.

F C/E Dm C
Höy - he - nen ke - vylt on en - ke - lin sii - pi. Hän

Bb C F
Luo - jan - sa voi - maa_ kan - taa.

Pikkuenkelin laulu

Tiina Aihos-Määttä

Musical score for 'Pikkuenkelin laulu' in 4/4 time, key of C major. The score consists of three staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: En - ke - li! Len - te - li, lii - te - li, lau - les - ke - li, Ju - ma - lan siu - naus - ta kul - jet - te - li, i - lois - ta miel - tä toi - vot - te - li: si - nul - le ja mi - nul - le!

C Am Em F G
En - ke - li! Len - te - li, lii - te - li, lau - les - ke - li,

F C/E Dm C
Ju - ma - lan siu - naus - ta kul - jet - te - li,

G G7 C
i - lois - ta miel - tä toi - vot - te - li: si - nul - le ja mi - nul - le!

Ihmeellinen syli

Pekka Simojoki

1. Jee-sus, si - nä o - tat sy-liin lap-sen jo-kai - sen.

Si - nul - la on ih-meel-li-nen sy - li rak - kau-den.

Jee-sus, hil - jaa ru-koi - lem-me: siu-naa mei - tä - kin...

An - na mei-dän suo-jak-sem-me sii - pi en - ke - lin...

2. Jeesus, sinä otat syliin kodin jokaisen...

3. Jeesus, sinä otat syliin äidin jokaisen...

4. Jeesus, sinä otat syliin isän jokaisen...

5. Jeesus, sinä otat syliin aivan jokaisen...

Anna-Mari Kaskinen

Muita toimintaideoita

Riisipallorukous

Askarrellaan riisipallot

Tarvitset: kaksi tyhjää ilmapallonkuorta, tuorekelmua (neliöksi leikattuna), riisiä, sakset

Leikkaa ilmapallojen suuosa lyhyemmäksi. Laita riisi tuorekelmun sisään, muotoile se palloksi ja tunge toisen ilmapallon sisään. Laita toinen ilmapallo edellisen päälle niin, että suuaukko peittyy.

Huom! Ilmapallonkuoria on erikokoisia. Tee etukäteen yksi pallo, jotta tiedät, kuinka paljon riisiä yhtä palloa varten tarvitaan. Samalla hahmotat, minkäkokoisia neliöitä tarvitset tuorekelmusta. Myöhemmin palloa voi käyttää myös jonglööraukseen.

Jokainen lapsi tai perhe nimeää omat pallonsa, ja ne kootaan yhteen. Messussa jokainen saa etsiä oman pallonsa kirkkoon tullessaan. Lisäksi kirkossa on askartelutarvikkeet tai ylimääräisiä palloja niille, jotka eivät ole palloa vielä askarrelleet.

Rukouksessa otetaan parit (esim. lapsi ja aikuinen) ja hierotaan toista riisipallolla rukouksen edetessä. Rukous voidaan toteuttaa seisten tai istuen. Kirkon edessä tai keskellä on pari, jonka liikkeistä hierojat voivat katsoa mallia.

Rukous:

Rakas Taivaan isä. / Kiitos, että olet luonut minut juuri tällaiseksi (*piirretään ääriviivat vierittämällä palloa kädessä pään yli toiseen käteen*). / Kiitos jokaisesta ihmisestä, joka on minulle rakas (*painellaan pallolla pisteitä selkään*). / Suojele kaikkia rakkaitani: perhettäni, kummejani, isovanhempiani, kerhokavereitani ja ystäviäni (*jatketaan painelua*).

Joskus olen vikkellä ja saan aikaan paljon hyvää (*pom-potellaan pallolla päästä varpaisiin ja takaisin*). / Välillä tuntuu, etten jaksa yhtään mitään (*pudotetaan pallo syliin*).

tai lattialle) / tai saan aikaan vain sotkua ja pahaa mieltä (sutataan pallolla pitkin selkää edestakaisin). / Auta minua kääntämään pääni ikävyyksistä kohti toivoa, näkemään asiat, jotka ovat hyvin (hierotaan kaulaa ja niskaa). / Kiitos, että otat painavat taakat hartioiltani (painellaan vahvasti hartioita ja nostetaan pallo lopuksi pois hartioilta). / Näytä minulle, miten voin olla enkelinä ja auttaa muita ihmisiä. Voin auttaa vaikka käsilläni (hierotaan käsiä) tai hymylläni (hierotaan poskia).

Sinä, Jumala, olet koko ajan minun edessäni (hierotaan vatsaa) / ja takanani (hierotaan selkää), / vierelläni (hierotaan ensin yhtä käsivartta, sitten toista) / ja päälläni (hierotaan päälakea) – kaikkialla ympärilläni.

Anna minun luottaa siihen, että kuljet mukanani joka päivä (hierotaan jalkoja). / Aamen (suljetaan pallo yhdessä käsien väliin).

Enkellrukous

Kopioi askarreltavia paperienkeleitä (ks. s. 30) eri väreissä: keltaiselle, vihreälle, punaiselle, siniselle, mustalle ja valkealle paperille. Varaa villalankaa ja tylppiä neuloja, joiden avulla enkelit voi ripustaa oksaan.

Messussa on sivaalttareita, joilla voi leikata ja koota oman, haluamansa värisen enkelin. Enkeliin voi kirjoittaa oman rukousaiheensa ja sen voi ripustaa oksaan, joka alttarilla on.

Enkelin voi ripustaa myös ilman tekstiä – enkelien väritkin kertovat rukouksesta. Värien merkitystä avataan sivaalttareilla.

- Keltainen enkeli sopii sille, jonka mieli on täynnä huolia.
- Vihreän enkelin valitsee se, jonka sydän toivoo hartaasti.
- Punainen enkeli on ilon, rakkauden ja toisen puolesta rukoilemisen enkeli.
- Sininen enkeli sopii väsyneelle, joka kaipaa rohkaisua.
- Musta on surun ja sairauden enkeli.
- Valkoisen enkelin ottaa se, joka haluaa olla Jumalan edessä hiljaa, sanomatta mitään.

Nallen ja miekan rukous

Enkeli Mikael on Jumalan sotajoukkojen päällikkö. Enkelit eivät ole Raamatussa vain äidillisen suojelevia vaan myös taistelevia. Molemmat näkökulmat tuovat lapselle turvaa. Lasten omista ja kerhojen leluista löytyy hyviä symboleja näille asioille.

Lapsia voi pyytää tuomaan mukanaan kirkkoreissulle vaikkapa nallen ja miekan – tai ne voi askarrella etukäteen paksusta pahvista ja villasta. Rukouksessa pikkunallet voi tuoda turvalliseen paikkaan, jossa lapsi voi itsekin istahtaa: se voi olla pehmeä tuoli kankaasta muotoillun enkelin siiven suojassa. Miekat voi asettaa pahville piirretyn enkelisoturin käyttöön. Hauskinta olisi, jos miekan voisi pistää pahvista läpi ikään kuin enkeli Mikaelin miekkatelineeseen.

Nallerukouksia ja miekkarukouksia voi koota eri ryhmistä. Keskustelua voi herättää kysymyksillä. Mitkä asiat tuovat sinulle turvallisen lämpimän olon? Mitkä asiat pelottavat sinua niin, että niitä vastaan pitäisi taistella?

Valmistautumista ehtoollisen viettoon

Tulossa olevaan perhemessuun kannattaa valmistautua ottamalla vanhempien kanssa puheeksi ehtoollisella käymisen ja erityisesti lasten mahdollisuuden osallistua ehtoollisen viettoon. Ehtoollisleivän leipominen on mukavan käytännöllinen tapa ottaa aihe puheeksi.

Jokainen perhe saa leipoa kotiin leivän, jossa on enkelin kuva ja/tai ristinmerkki. Yksi ryhmän tekemistä leivistä varataan ehtoolliskäyttöä varten ja siihen tehdään risti. Ohjaaja voi kertoa, miten messun aikana juuri tuosta leivästä tulee aivan erityinen.

Jos leipominen on hankalaa, kerhossa voidaan kangasväreillä painaa enkeli- ja leipäkuvioita leipäliinaan, jonka osallistujat saavat omakseen. Siihen voi kirjailla halutessaan kodin ruokarukouksen. Mukaan voi laittaa ehtoollisesitteen, joka kertoo Jumalan perheen yhteisestä ateriasta.

Ehtoollisleipäresepti

Itse leivottu ehtoollisleipä voi olla kohotettua leipää. (Läntisessä kirkossa on noin 1000-luvun tienoilla alettu käyttää ehtoollisella ”happamattomia”, kohottamattomia öylättejä muistuttamassa, millaista leipää israelilaiset söivät Egyptistä vapauteen päästäkseen. Alun perin kristityt ovat kuitenkin syöneet ehtoollisella tavallista aterialla syötävää leipää.)

Ainekset

900–1 000 gr grahamjauhoja (tai muita jauhoja)

2 tl leivinjauhetta

riippaus suolaa

0,5 dl kasvisöljyä

1,5 dl hunajaa

1,5 dl maitoa

4 dl vettä

Nesteet sekoitetaan keskenään ja kuiva-aineet lisätään. Taikinaa ei tarvitse vaivata. Taikina kaulitaan n. 1 cm paksuiseksi levyksi leivinpaperin päällä uunipellillä ja paistetaan 200°C:n uunissa 15–20 minuuttia.

Kannattaa tarjota myös mahdollisuus tehdä laktoositonta ja kokonaan maidotonta ja gluteenitonta leipää. Ehtoollisella käytettävä leipä kannattaa pakastaa, jos leipää ei leivota messupäivänä. Pakastetun leivän sulaminen kestää noin tunnin.

Rukoushelmet valmistelussa

Martin Lönnebon rukoushelmet ovat olleet seurakunnissa käytössä jo 20 vuotta. Tämän materiaalin messusuunnitelmassa ja enkeliaskartelussa käytetään sen kunniaksi ajatusta auringon lailla hohtavasta Jumala-helmestä ja pienestä Minä-helmiäishelmestä. Valmisteluissa voi käyttää helmiä enemmänkin. Ideoita löytyy sekä kirjoista että verkkosivuilta.

Piirros: Varpu Savola

* Pyhäkoululehdessä 4/2015 on toiminnallinen toteutus mikkelinpäivän tekstiin Joosuan kirjasta (Joos. 5:13–15).

* Lasten Pyhäkoulussa 6/2015 on tutkittava enkelikuva.

Päiväkerhosta messuun

Päiväkerhotoiminta viettää kaudella 2015–2016 valtakunnallista 70-vuotisjuhlaa. Päiväkerhoa ja kirkon monimuotoista varhaiskasvatusta juhlitaan teemalla ”Pieni on suurin”.

Päiväkerhon juhla on luonteavaa liittää mikkelinpäivään ja antaa sen näkyä kirkolla kaikille. Ota päiväkerholaiset mukaan valmistelemaan ja toteuttamaan messua!

Miten ja milloin sinun seurakunnassasi juhlitaan? Järjestäkää esimerkiksi

- * jätskijuhlat kerholaisille
- * oman seurakunnan päiväkerhon historian kokoaminen: vanhojen kerhokuvien, -reppujen ja -pullojen sekä -lelujen näyttely kirjastossa tai seurakuntatalolla, kutsukaa vanhoja kerholaisia bongamaan kuviaan
- * leikkipuistojuhlat lapsiperheille
- * avoimet ovet päiväkerhossa
- * eläköityneiden lastenohjaajien kerhovierailu
- * julistekampanja neuvolassa
- * näkyvyyttä/kuuluvuutta oman seurakunnan varhaiskasvatukselle paikallislehdissä/paikallisradiossa
- * hattujuhlat
- * seikkailua
- * naamiaiset
- * nukketeatteriesitys
- * Lasten virsi -ilta päiväkerholauluista vuosikymmenten varrelta.

Selvittäkää:

- * Milloin päiväkerhotyö alkoi seurakunnassasi?
- * Mihin on tallennettu tärkeät muistot, kuten valokuvat ja videot vuosien varrelta?
- * Millaisista juhlista kerhon lapset ja aikuiset pitävät?
- * Millainen paikka päiväkerho oli ennen vanhaan?
- * Mitä kerhossa laulettiin vuosikymmeniä sitten?
- * Millaisia olivat kerhoreput, eväslaatikot ja kerhovaatteet?

Kootkaa tiedoista, kuvista ja esineistä näyttely kirkolle tai päiväkerhotilaan!

Enkelit liihottavat kerhossa ja pihalla

Tutustutaan enkeliteemaan päiväkerhossa tai perhekerhossa leikkien.

* Leikitään enkelihippaa: turvapaikkoja on tehty eri puolille leikkialuetta ja ne on merkitty enkelin sulalla. Kun koskettaa sulkaa, on turvassa.

* Salapoliisien tehtävänä on löytää ulos piilotettuja sulkia. Kun löydät sulan, laita se hattuusi tai pipoosi!

* Leikitään enkeleitä, jotka saavat tehtäväkseen

– vapauttaa Pietarin vankilasta: Valitaan Pietari, joka menee piirin keskelle, ja enkeleitä piirin ulkopuolelle. Piiri on vankilan muuri, joka yrittää pysyä tiiviisti yhdessä samalla, kun ryhmä enkeleitä yrittää murtaa sen ja vapauttaa Pietarin.

– viedä viestin perille: Kerätään iso käpykeko keskelle pihaa ja piirretään viisi ympyrää eri etäisyyksille keosta. Pelissä kävyt ovat Jumalan viestejä ihmisille ja ympyrät ihmisten koteja. Kun peli alkaa, jokainen saa olla enkeli ja juosta viemään viestin (kävyn) jokaiseen kotiin (ympyrään) niin nopeasti kuin mahdollista. Kerrallaan saa kantaa vain yhtä viestiä.

– lohduttaa: Pelataan kuin edellä, mutta nyt jokaisessa kodissa ”asuu” yksi lapsista ja enkelien tehtävänä on käydä halaamassa häntä. Enkelit siis juoksevat keskeltä halaamaan vuorotellen jokaista ”kotona” olevaa lasta. Vaihdetaan osia niin, että kaikki saavat olla sekä enkeleitä että lapsia.

– antaa suojaa: Valitaan roolit pareittain, yksi on enkeli ja toinen lapsi. Enkelin tehtävänä on keksiä ja näyttää, missä asennossa olemalla hän voisi suojella lasta parhaiten.

* Rakennetaan majoja, pesiä tai muita turvapaikkoja. Lapset kertovat, mitä majassa tai turvapaikassa pitää olla: mikä tekee siitä suojaisan ja turvallisen? Kun majat ovat valmiit, kömmitään niihin sisälle ja kuunnellaan Ps. 91:9–12.

* Raamatussa kerrotaan, että enkeli ”töytäisi” Pietarin hereille, kun tuli vapauttamaan häntä vankilasta (Apt. 12:7). Töytäisy voi siis olla myös ystävällinen! Kokoonnutaan tiiviiseen töytäisypiiriin: töytäistään vieressä seisovaa tai istuvaa kevyesti ja sanotaan vieruskaverille huomenta/moi/kiva, kun olet täällä/tykkään sinusta/. . .

* Lisää ”töytäisy-leikkiä”: Valitaan ryhmästä muutama lapsi, jotka saavat olla töytäisijöitä. Muut liikkuvat / ovat vapaasti tilassa musiikin soidessa. Kun musiikki loppuu; ryhmä pysähtyy. Yksi ryhmän jäsenistä (voi olla myös aikuinen/ohjaaja) antaa nyt käskyn siitä, millaisiksi töytäisijöiden tönäisemät muuttuvat. Jos hän huutaa esim. ”hyytelö”; töytäisijän koskettama muuttuu liikkeiltään hyytelöksi. Töytäisijät kulkevat siis koskettamassa muita. Kun musiikki jatkuu, voi taas lähteä liikkeelle normaalisti. Kun musiikki loppuu, on toisen olomuodon vuoro: kivi, kumi tai vaikkapa syksyn lehti, voikukan hahtuva; suojelija... Leikkiä voi muokata!

* Leikitään enkeleitä. Lapset saavat kertoa ja näyttää:

– Miten enkeli liikkuu?

– Mitä enkeli tekee?

- Miltä enkeli näyttää?
- Mitä enkeli voisi laulaa?
- Millainen olisi enkelitanssi?

Päätäjät kohtaamaan ja kuulemaan lapsia

Mikkelinpäivä ja juhlavuosi tarjoavat oivan mahdollisuuden kutsua seurakunnan lapsiasiahenkilön tai muun luottamushenkilön vieraaksi päiväkerhoon, pyhäkouluun, perhekerhoon tai muuhun lasten tapamiseen kohtaamaan ja kuulemaan lapsia sekä tutustumaan seurakunnan varhaiskasvatukseen. Tapaamiseen valmistaudutaan askartelemalla lasten oikeuksien enkelimobile, johon lapset tutustuttavat päätäjät vierailun aikana.

Lastenjuhlien ilmettä kirkkoon

Kirkon somistelussa mikkelinpäivän juhlaa varten voi hyödyntää päiväkerhon juhlavuoden logoa Pieni on suurin. Tehdään homma yhdessä lasten kanssa ja tuodaan lastenjuhlat kirkkoon

– jo ovelta: koristellaan kirkko ilmapalloilla, viireillä ja enkeleillä!

Hyödynnä osoitteessa www.evl-slk.fi oleva materiaali. Askarrelkaa yhdessä viirejä ja enkeleitä. Kenet tai minkä ryhmän haluatte haastaa mukaan askartelemaan ja messuun

– kuoron, luokan, joukkueen?

Lasten oikeuksien enkelimobile

Leikataan 7 askarreltavaa paperienkeliä (malli sivulla 31) ja kirjoitetaan kuhunkin, minkä lasten oikeuden enkeli se on. Jokaiselle enkelille voi halutessaan valita oman värin.

Lapsella on oikeus

- * elää turvassa
- * tulla kuulluksi
- * vaikuttaa häntä koskeviin asioihin
- * saada ymmärrystä ja hellyyttä
- * kasvaa omaksi itsekseen
- * uskoon, kieleen ja kulttuuriin
- * leikkiin ja kehitykseen.

Taitellaan paperi enkeliksi. Rakennetaan mobile kepeistä tai ilmapallotikuista. Kiinnitetään enkeleihin lanka tylpällä neulalla ja ripustetaan enkelit mobileen.

Jokainen lapsi valitsee haluamansa lasten oikeuksien enkelin teemaksi kädentyölleen ja kuvaa ajatuksiaan enkelistä piirtäen, maalaten, askarrellaan. Missä tilanteissa juuri tätä enkeliä tarvitaan? Mistä enkeli haluaa ihmisten pitävän huolta?

Kädentöiden kautta esitellään lasten ajatuksia päättäjille vierailun aikana:

- * Mitkä enkelien kuvaamista lasten oikeuksista toteutuvat hyvin kerhossa? Entä muuten seurakunnassa?
- * Mitkä ovat lasten mielestä tärkeitä oikeuksia, entä aikuisten?
- * Mikä oikeuksista on helppo/vaikea saavuttaa?

Annetaan mobile lahjaksi luottamushenkilölle tai lapsiasiahenkilölle vietäväksi kirkkoneuvoston tai kirkkovaltuuston kokoustilaan. LAVA eli lapsivaikutusten arviointi on pidettävä mielessä kaikessa kirkon päätöksenteossa, sitä lasten oikeuksien enkelit vartioivat! Muistutetaan, että päättäjät ovat tervetulleita kysymään lasten mielipiteitä aina, kun tehdään lapsia koskevia päätöksiä.

Lapset voivat rakentaa mobilen myös itselleen tai kerhoon. Enkeleihin piirretään perheenjäsenten tai kerholaisten kuvat tai asioita, joita tykkää tehdä!

MIKKELINPÄIVÄN PERHEMESSU

Messun osien ja musiikin toteutusvaihtoehtoja ja sisältöjä löytyy materiaalin alkuosasta.

LV = Lasten virsi

VK = virsivirja

Alkuvirsi

Laulu kuuluu kirkkotiellä (LV 51) tai Palvelkaa Herraa iloiten (mikkelinpäivän sanoilla; VK /jumalanpalveluslaulu 760 tai Pikkuenkelin laulu, ks. s. 13).

Alkusiunaus, jonka yhteydessä leikitään ja kaiutetaan:

Hei, hei heiluta, oikeaa siipeä.

Hei, hei heiluta, vasenta siipeä.

Heiluta molempia siipiä,

halatakin saat äitiä (+isiä, itseä jne.)

Hei, hei heiluta, hei hei heiluta!

Siunaa meitä jokaista,

siunaa meitä kaikkia. (Tajja Karppinen)

Tehdään kaikuna ja leikkien.

Johdantosanat

Minä menen nyt piiloon...näetkö minua nyt. . . menen piiloon lukupulpetin taakse...menen piiloon saarnatuoliin. . . menen piiloon alttarin taakse...näetkö minua, kun olen piilossa? Kun et näe minua piilossa, olenko silti täällä kirkossa?

Jumala on niin suuri, että emme voi nähdä häntä. Jumala on niin erilainen kuin me ihmiset, että hän on meille piilossa. Silti hän on täällä. Hän on sanonut, että hän on. Ihmiset löysivät Hänet Jeesuksessa. Me olemme kirkossa yhdessä, jotta voisimme tuntee Jumalan olevan kanssamme. Tänään me muistamme, mitä Jeesus puhui lapsista ja enkeleistä. Enkeleistä, jotka on voimakkaita, mahtavia ja kirkkaita.

Jos sinulla on lapsi avustamassa johdannossa, hän voi mennä piiloon ja voit etsiä häntä.

Voit pyytää häntä mieltämään etukäteen kysymystä siitä, voiko sellaista olla olemassa, mitä ei näe.

Psalmi

Kaikuna, oheisilla liikkeillä tai laulettuna.

Antifoni

Herran enkeli on asettunut vartioon.

Kädet siiviksi.

Hän suojaa niitä, jotka palvelevat Herraa, ja pelastaa heidät.

Kädet halaukseen.

Psalmi

Herralla on istuimensa taivaissa,

Kädet ristissä edessä.

ja hänen valtansa alla on kaikki maa.

Ristityt kädet nostetaan pään yläpuolelle.

Ylistäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te voimalliset sankarit,
jotka hänen sanansa kuulette ja hänen käskynsä täytätte.

Heilutetaan käsiä korkealla.

Ylistäkää Herraa, te taivaan joukot, kaikki hänen palvelijansa, jotka hänen tahtonsa täytätte.

Kuljetaan paikalla marssien, kädet siipinä sivuilla.

Ylistäkää Herraa, te hänen luotunsa kaikkialla hänen valtakunnassaan.

Heilutetaan käsiä korkealla.

Ylistä Herraa, minun sieluni! (Ps. 103: 19–22)

Kunnia Isälle ja Pojalle

Tehdään ristinmerkki.

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni

Toistetaan.

Kyrie

Isä Jumala, nyt katso maamme puoleen (VK 603) tai Kyrie (perhemessun vaihtoehto B).

Kunnia

Kolminaisuusvirsi

Ylistäkäämme Luojaamme (LV 69) tai Pyhä pyhä pyhä (VK 134:1–2)

Saarna

Saarna kannattaa valmistella yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Silloin tätä saarnaa voi käyttää virikepuheena valmisteluryhmässä ja antaa ryhmän jatkaa ajatusta. Virikkeenä on käytetty Martin Lönnebon rukoushelmiä.

Tee etukäteen paperiympyrä, joka on reunoilta kullankeltainen ja keskuksessa on pienempi valkoinen ympyrä (ks. s. 31).

Jumala on kuin aurinko. Ilman aurinkoa me emme voisi elää: olisi kylmää ja pimeää eikä mitään kasvaisi. Ilman Jumalaa meillä ei olisi rakkautta eikä elämää.

Jumala on oikeasti paljon enemmän kuin aurinko. Me kutsumme Jumalaksi häntä, josta kaikki elämä on saanut alkunsa. Tämä ympyrä näyttää vähän auringolta. Se muistuttaa meitä Jumalasta.

Kaikki ihmiset eivät usko Jumalaan. Joidenkin mielestä Jumala ei siis vain ole piilossa ihmisiltä, vaan että häntä ei kerta kaikkiaan ole missään. Sellaiselle ihmiselle haluan sanoa: Ei haittaa, vaikka et usko. Voit kuvitella. Anna Jumalalle mahdollisuus löytää sinut. Anna itsellesi mahdollisuus tuntea, miltä elämä tuntuu, jos Jumala olisi. Jos olisi joku, joka on tehnyt rakkauden vuoksi kaiken sen, mitä on.

Leikkaa katkoviivojen mukaan saksilla ympyrää niin, että siihen nousee keskelle esille valkoinen pienempi ympyrä.

Jokainen ihminen on Jumalalle kallisarvoinen helmi, ainutkertainen ja niin arvokas, että hän tekee kaikkensa voidakseen antaa meille paljon paljon rakkautta ja elämää. Hän halusi, että eläisimme hänen kanssaan tämän elämän jälkeenkin taivasten valtakunnassa.

Ihmiset kyselivät Jeesukselta paljon kaikenlaista taivasten valtakunnasta. Heistä nimittäin tuntui, että se oli hyvin erilainen valtakunta kuin se, jossa he asuivat. Heistä tuntui, ettei heistä kukaan ollut käynytkään sellaisessa valtakunnassa, mutta he ilman muuta halusivat päästä sinne Jeesuksen mukana.

Kerran kävi näin...

Evankeliumi: Matt. 18: 1–6 (7–9) 10

Taittele paperi enkeliksi.

Tämä paperienkeli muistuttaa meitä kaikista niistä enkeleistä, jotka ovat saaneet Jumalalta tehtävän huolehtia lapsista. Enkeleistä, jotka ovat ankaria kaikille niille aikuisille, jotka eivät puolusta lapsen elämää ja rakkautta, jota jokainen lapsi tarvitsee. Siksi meidän aikuisten on tärkeää miettiä, mitä lasten enkelit kertovat Jumalalle siitä, miten kohtelemme lapsia. Lapsia, jotka ovat täällä kirkossa ja niitäkin, jotka eivät koskaan tänne tule.

Päivän virsi

Suuri on maailma (LV 87), Ympärillä ihmisien (VK 747) tai Armollaan Herra ennättää (VK 137).
Samalla voi lennättää juuri askarreltua enkeliä.

Johdatus synnintunnustukseen

Meidän tehtävämme on pitää huolta pienimmistä ja heikoimmista. Jos emme ole niin tehneet, olemme tehneet syntiä ja meidän on pyydyttävä anteeksi Jumalalta. Se on helpottavaa.

Synnintunnustus

Synninpäästö

Laulu

Höyhenen kevyt (ks. s. 13)

Uskontunnustus

Esirukous

Valitse sivuilla 15–16 olevista vaihtoehdoista se, jota olette työstäneet:

Riisipallorukous

Enkeliesirukous

Nalle ja miekka: hoivan ja taistelun aiheet

Ota mukaan arjen sanoitusta, oikeita, tärkeitä, pieniä ja suuria asioita!

Esirukouslaulu

Ihmeellinen syli (ks. s. 14)

Ehtoollisosa

Uhrivirsi

Suojaksi saat enkelin (LV 47)

Ehtoolliselle kutsumisen sanat

Musiikkia ehtoollisen vieton aikana:

Siunaava käsi (ks. s. 12)

Lasten ehtoollislaulu (LV 78)

Ehtoollislaulu (LV 80)

Yhdessä mennään ehtoolliselle (LV 81)

Lähttäminen

Siipi siuh siuh siuh,
vauhtiin viuh viuh viuh!
Siipi siuh siuh siuh,
jarrutus iuh iuh iuh iuh!
Siipi siuh siuh siuh,
paikalla piuh piuh piuh!
Siipi siuh siuh siuh,
matkaan viuh viuh viuh! (Eeva-Maria Nyysönen)

** Tehdään leikkien / kaikuna ja leikkien.*

Päätösmusiikki

Pieni suurinta on (leikkiohjeet ja musiikkivideo osoitteesta www.pienionsuurin.fi),
Kiitä, Herraa yö ja päivä / kiittäkää jo korkeintanne (VK 461:5)

Piirros: Varpu Savola

JUHLAT KIRKOLLA

Kirkkokarkkioski

Avataan messun päätteeksi kirkkokarkkioski! Se voi olla myös vaikkapa kirkkorusinakioski. Kioskilla lapset askartelevat itselleen tötterön, jonka jokainen saa itse täyttää herkuilla.

Touhua päiväkerhon 70-vuotisjuhlaan

- * Tehdään viirinauhoja. Jokainen lapsi voi tehdä oman kolmionsa ja piirtää tai kirjoittaa siihen, mikä tekee hänet iloiseksi.
- * Muodostetaan mahdollisimman korkea torni niin, että pienimmät ovat ylimpänä.
- * Mietitään, ketkä ovat suuria ja tärkeitä. Ehkä ainakin kuninkaat? Rakennetaan kultatuoli, jonka kyytiin jokainen lapsi pääsee vuorollaan.
- * Rakennellaan torneja käytettävissä olevista tarvikkeista.
- * Istutetaan siemeniä tai kukkasipuleita, jotka saa ottaa mukaan kotiin kasvamaan.
- * Leikitään kertomus Jeesus siunaa lapsia (Mark. 10:13–16) raamattuleikinä (www.evl-slk.fi) > Lehdet > Pikkuväki > Perhekerhon kausisuunnitelma 2015–2015 > Raamattuleikki)

Mitpä jos mikkelinpäivä alkaisikin kaurapuurolla?

Lastenohjaaja Marja livari kertoo: ”Ylistaron kappeliseurakunnan kaurapuurokirkko lähti liikkeelle Ylistaron Mannerheimin Lastensuojeluliiton silloiselta puheenjohtajalta. MLL jakoi EU-ruokapusseja, ja heille oli jäänyt kaurapuuropaketteja sekä sämpyläjauhopusseja jakamatta. Nämä piti saada käyttöön jotenkin. MLL:n puheenjohtaja kääntyi seurakunnan lastenohjaajien puoleen ja ehdotti, että pidettäisiinkö vaikka kaurapuurokirkko. Kustannuksiin ovat nyttemmin osallistunut myös diakonia ja perhetyö!”

”Käytännössä työnjako menee niin, että lauantaina MLL:n johtokunta tulee leipomaan seurakuntatalon emännän kanssa sämpylät. Sunnuntaiaamuna noin klo 9 puuro on valmiina seurakuntatalolla. Tarjolla on myös sämpylöitä, juustoa, kurkkua, jogurttia, kahvia, kaakaota, mehua. Seurakunnan lastenohjaajat auttavat emäntää pöytien täyttämässä ja tarjoilussa. Pappi on paikalla vastaanottamassa ihmisiä.”

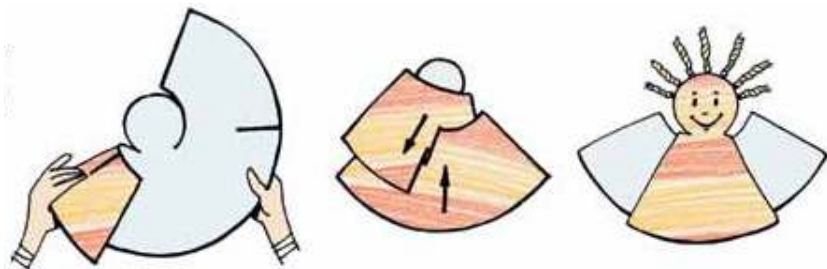
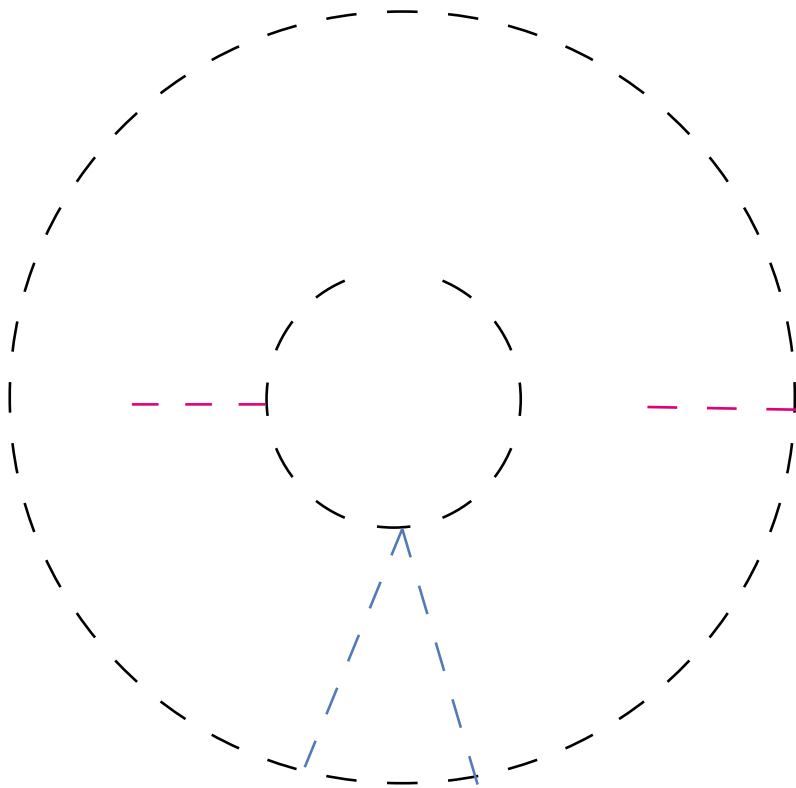
”Kirkko alkaa klo 10. Usein päiväkerholaiset ja perhekerholaiset laulavat Pikkuväen katrillin (”Myö se syödään joka aamu tuhti annos puuroo...”, Lasten virsi 116).”

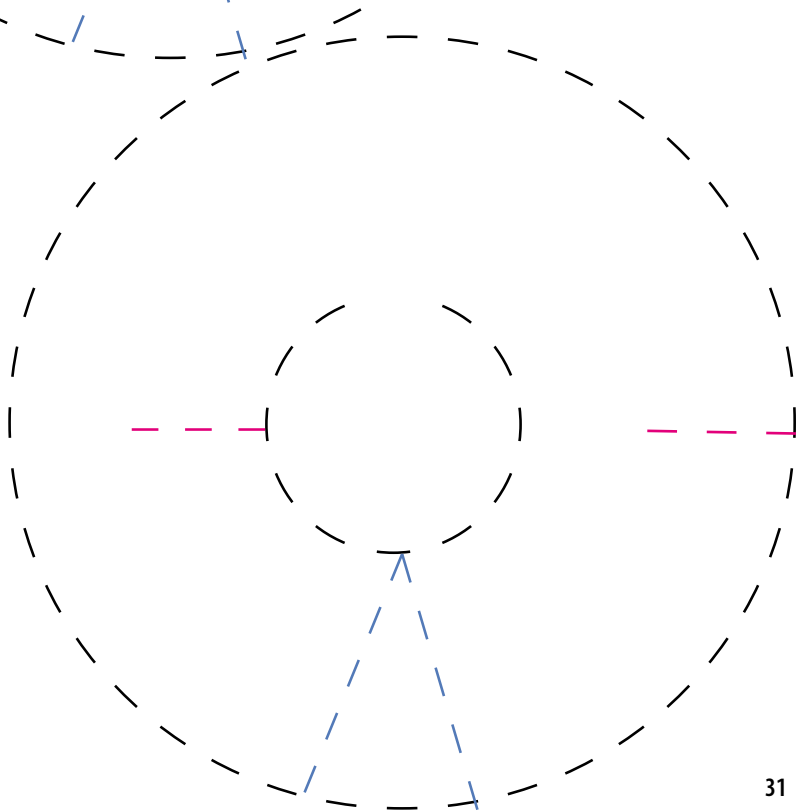
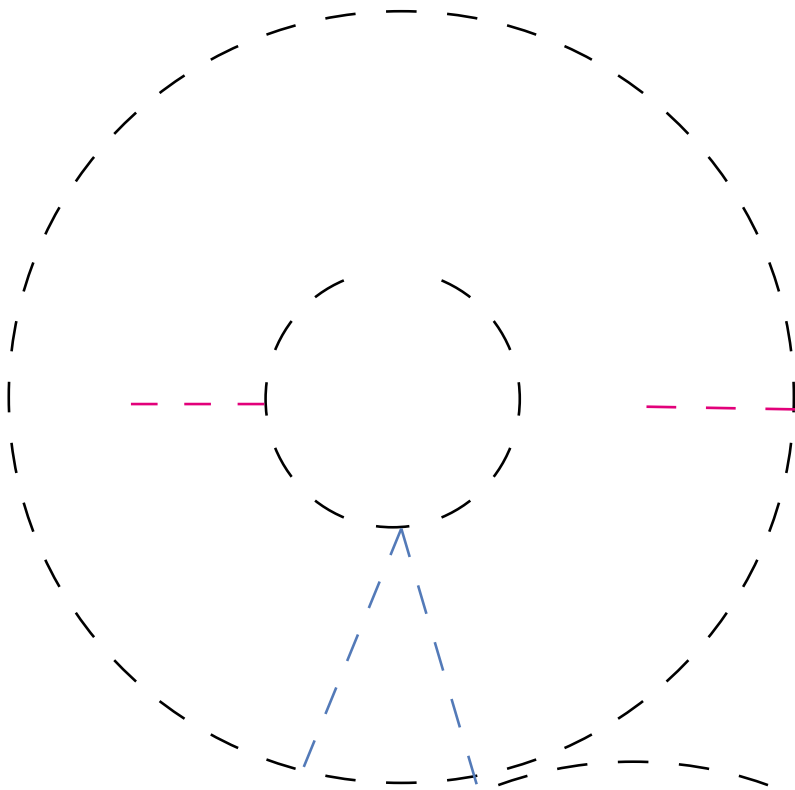
”Kaurapuurokirkko on toiminut! Puurolle on tullut yli 200 ihmistä. Idea on kehuttu. Helpottaahan aamupala lapsiperheitä ja kirkkoon lähtemistä: lapset vain puetaan aamulla, pakataan autoon ja saa tulla valmiiseen pöytään nauttimaan herkullista puuroa! Tämä on otettu meillä tavaksi.”

Käyttäjäkokemus seurakuntalaiselta: ”Kaurapuurolla ennen jumalanpalvelusta oli monenikäistä seurakuntalaista. Kirkkoon siirryttyämme oloni oli levollinen ja hyvä, vatsassa lautasellinen lämmintä puuroa. Tuntui, että sama levollisuus ja hyvä olo oli koko kirkkokansalla. Kirkossa oli hyvä olla, laulaa, rukoilla ja kuunnella Jumalan sanaa. Hyvä mieli jäi kaurapuurokirkosta.”

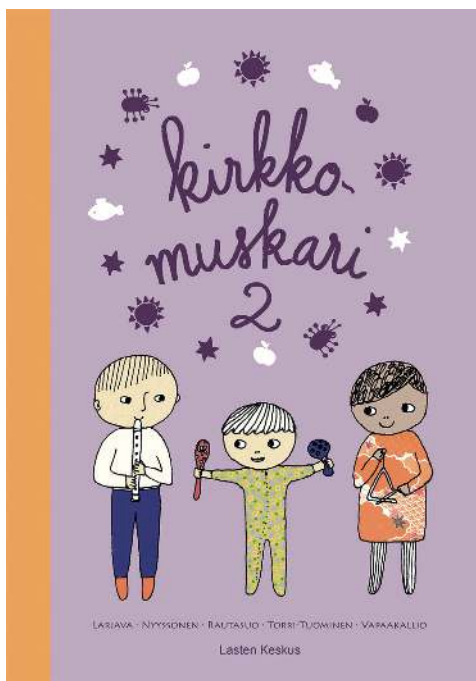
ENKELIPOHJA

Kopioi pohjat (voit halutessasi suurentaa kokoa) ja leikkaa katkoviivoja pitkin.
Keskellä olevasta ympyrästä tulee enkelin pää, muusta osasta vartalo ja siivet.
Laita punaisista katkoviivoista syntyvät viillot limittäin.

Upouutta muskarimateriaalia!

€ 32,00

MARI TORRI-TUOMINEN (toim.)

Kirkkomuskari 2

Hinta 32,00

ISBN 978-952-288-164-9

Ilmestyy syyskuussa!

Kirkkomuskari 2 -CD ilmestyy tammikuussa 2016!

Kirkkomuskari 2 on uusi, laaja ja monipuolinen virikeaineisto seurakuntien muskaritoimintaan. Kirjassa on materiaalia kymmeneen, vuoden kiertoa mukailevaan teemaan: omena, reppu, siipi, tähti, talli, kello, tunturi, aurinko, ötökkä ja kala.

Mukana on leikkien, lorujen ja toteuttamisvinkkien lisäksi noin 60 uutta muskarilaulua nuotteineen. Kirjan virikkeet on suunnitellut, laulut valikoinut ja osin myös säveltänyt ja sanoittanut muskariosaajat Essi Nyssönen, Kristiina Larjava, Katia Rautasuo, Mari Torri-Tuominen ja Heli Vapaakallio.

Tilaukset: www.lastenkeskus.fi,
tilaukset@lastenkeskus.fi tai puh. 687 74530

